

3A

Tiokamrater på hög

PROCEDURER – TAL

Avsikt och matematikinnehåll

Tiokamrater på hög är en enmansaktivitet lite i stil med att lägga patients. Avsikten är i första hand att eleverna ska öva upp sin säkerhet i att snabbt se vilka tal som bildar tiokamrater.

Förkunskaper

Kännedom om tiokamraterna och grundläggande addition.

Material

Talkort som är kopierade, laminerade och utklippta enligt anvisningar på följande sidor. Det är praktiskt att förvara varje uppsättning kort i en zippåse.

Beskrivning

I aktiviteten gäller det att para samman kort så summan alltid blir 10. Reglerna beskrivs mer noga på nästa sida. Eftersom det syns tydligt om det går jämnt ut är aktiviteten självriktande.

Observera att det följer fler versioner av aktiviteten. Det finns även *Hundrakamrater på hög*, *Ettor på hög* och *Bråk på hög*. Titta igenom vilka som är aktuella för dig och dina elever och välj vilka sidor som ska skrivas ut. Om flera versioner används är det praktiskt att använda samma färg till alla tior, en annan till ettorna etc.

Introduktion

Även om detta är en enmansaktivitet kan den första introduktionen göras i par. En förutsättning är då att åtminstone en av eleverna är god läsare. Ge eleverna reglerna och en påse med kort. Förklara att de gemensamt ska undersöka reglerna och tillsammans förstå hur aktiviteten fungerar.

Uppföljning

Att strukturerat följa en given instruktion är en färdighet som de flesta elever behöver öva. Diskutera vad i beskrivningen som var enkelt att förstå och vad som ställde till bekymmer. Var det några elever som tolkade reglerna på något helt annat sätt?

Tiokamrater på hög kan användas som en så kallad väntaktivitet, dvs något elever kan ta till då de väntar på hjälp, vill göra något annat en liten stund, vet att de behöver träna på tiokamrater etc. När *Tiokamrater på hög* används på så sätt behövs ingen gemensam uppföljning. Däremot är det bra om varje elev alltid tar för vana att själv reflektera över hur aktiviteten fungerade. Ofta kan de själva komma till insikt i när de kan ett innehåll så bra att fortsatt övning inte längre behövs. Lite repetition då och då brukar däremot alltid vara bra.

Variation

Hundrakamrater på hög övar addition av hela tiotal. *Ettor på hög* finns dels som en variant med tiondelar och hundradelar, dels i en variant med tal i bråkform.

Utveckling

- Gör egna varianter inom andra talområden eller exempelvis med tal i procentform.
- Låt eleverna fundera på varför "det fungerar".

Lägger vi upp korten 1 till 9 ser vi att det måste vara ett jämnt antal omgångar med kort för att 5:orna ska få en kamrat. I denna aktivitet föreslås två kopior av sidorna med talkort, vilket medför fyra omgångar med tal, men det skulle lika gärna kunna vara två eller sex omgångar.

Erfarenheter

Aktiviteten engagerar eftersom det är spännande att se om det går jämnt ut. Nackdelen är att inget enda kort får försvinna. Zippåsar kan verkligen rekommenderas!

Tiokamrater på hög

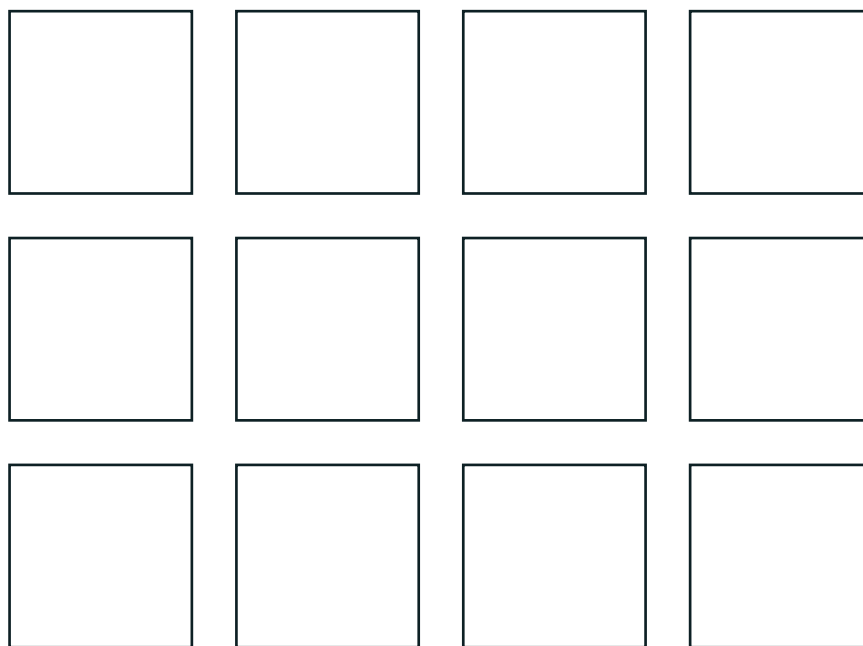
En enskild aktivitet

Material

En påse med talkort.

Gör så här

- Lägg de färgade tiorna åt sidan.
- Blanda de vita korten och lägg upp tolv stycken med talet uppåtvänt.

- Titta nu efter tiokamrater. Täck ett tiokamratpar med två nya kort – vilka som helst – med talen uppåtvända.
- Fortsätt tills de vita talkorten tar slut. Det har ingen betydelse hur många kort som ligger i varje hög. Titta alltid på korten som ligger överst.
- Ta nu de färgade korten med tior. Täck två vita kort som bildar ett tiokamratpar med var sitt färgat tiokort.
- Går det jämnt ut med de färgade korten är det rätt!

Kopiera denna sida två gånger på vitt papper. Laminera gärna innan korten klipps ut.

1

2

3

4

5

6.

7

8

9.

1

2

3

4

5

6.

7

8

9.

Kopiera denna sida en gång på färgat papper. Laminera gärna innan korten klipps ut.

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10

Hundrakamrater på hög

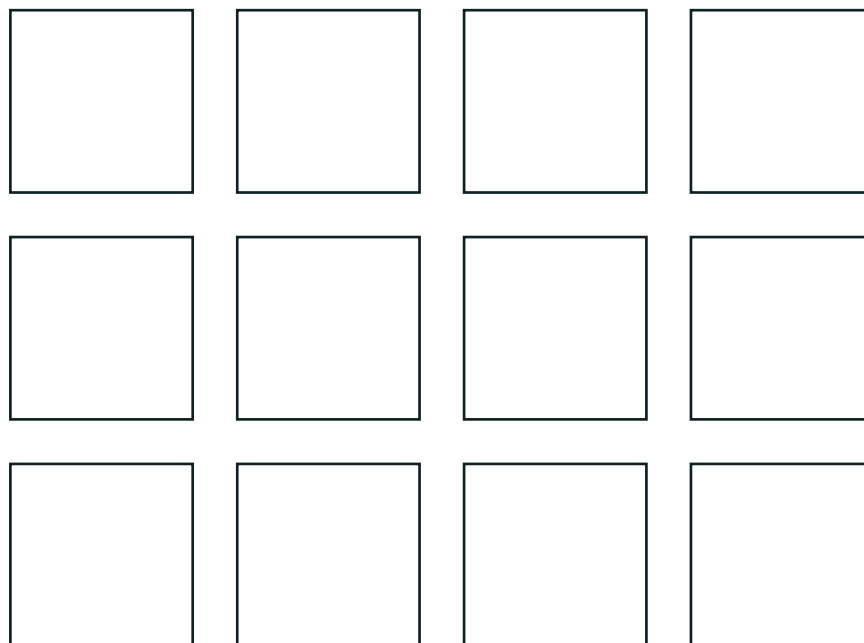
En aktivitet med tiotal

Material

En påse med talkort.

Gör så här

- Lägg de färgade hundrakorten åt sidan.
- Blanda de vita korten och lägg upp tolv stycken med talen uppåtvända.

- Titta nu efter hundrakamrater. Täck ett hundrakamratpar med två nya kort, vilka som helst.
- Fortsätt tills de vita talkorten tar slut. Det har ingen betydelse hur många kort som ligger i varje hög. Titta alltid på dem som ligger överst.
- Ta nu de färgade hundrakorten. Täck två vita kort som bildar ett hundrakamratpar med var sitt färgat hundrakort.
- Går det jämnt ut med de färgade korten är det rätt!

Kopiera denna sida två gånger på vitt papper. Laminera gärna innan korten klipps ut.

10

20

30

40

50

60

70

80

90

10

20

30

40

50

60

70

80

90

Kopiera denna sida en gång på färgat papper. Laminera gärna innan korten klipps ut.

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

Ettor på hög

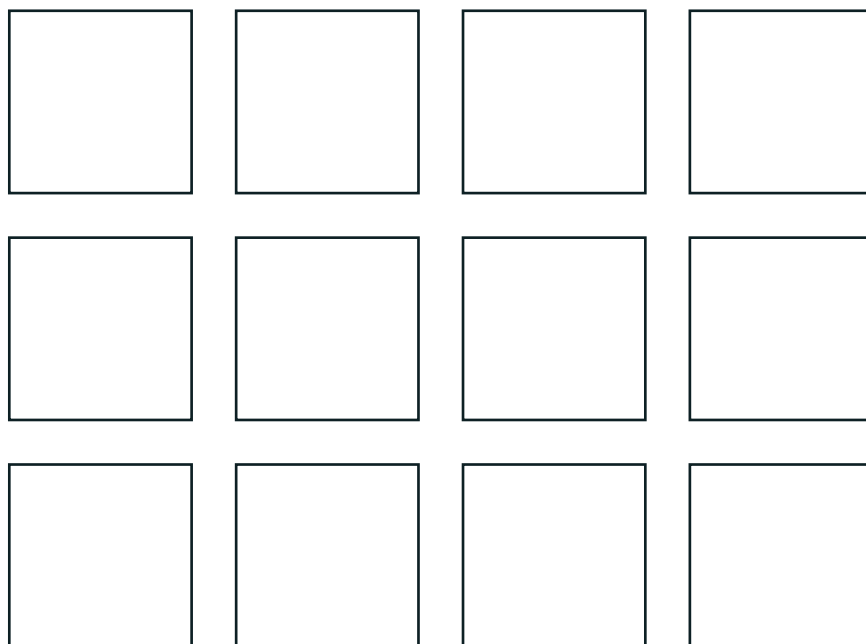
En aktivitet med tiondelar och hundradelar

Material

En påse med talkort.

Gör så här

- Lägg de färgade korten åt sidan.
- Blanda de vita korten och lägg upp tolv stycken med talen uppåtvända.

- Titta nu efter två kort som får värdet ett om de adderas. Täck ett sådant par med två nya kort, vilka som helst.
- Fortsätt tills de vita talkorten tar slut. Det har ingen betydelse hur många kort som ligger i varje hög. Titta alltid på dem som ligger överst.
- Ta nu de färgade korten med ettor. Täck två kort som tillsammans har värdet ett med var sitt färgat kort.
- Går det jämnt ut med de färgade korten är det rätt!

Kopiera denna sida en gång på vitt papper. Laminera gärna innan korten klipps ut.

0,1

0,2

0,3

0,4

0,5

0,6

0,7

0,8

0,9

0,1

0,2

0,3

0,4

0,5

0,6

0,7

0,8

0,9

Kopiera denna sida en gång på vitt papper. Laminera gärna innan korten klipps ut.

0,10

0,20

0,30

0,40

0,50

0,60

0,70

0,80

0,90

0,10

0,20

0,30

0,40

0,50

0,60

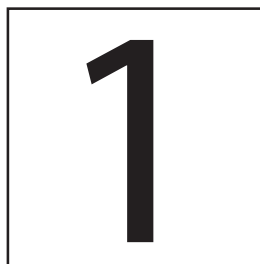
0,70

0,80

0,90

Kopiera denna sida en gång på färgat papper. Laminera gärna innan korten klipps ut.

Bråk på hög

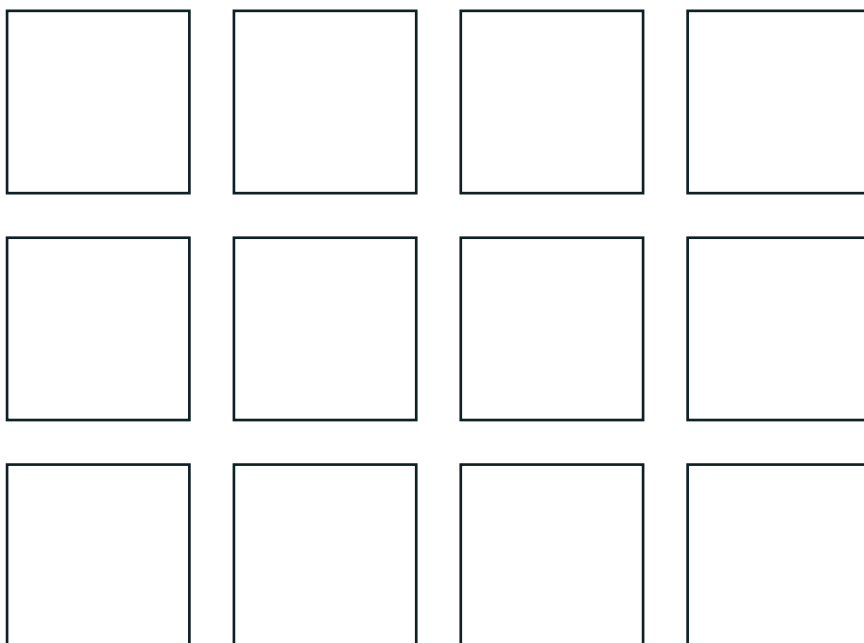
En aktivitet med bråk

Material

En påse med talkort.

Gör så här

- Lägg de färgade korten åt sidan.
- Blanda de vita korten och lägg upp tolv stycken med talen uppåtvända.

- Titta nu efter två kort som får värdet ett om de adderas. Täck ett sådant par med två nya kort, vilka som helst.
- Fortsätt tills de vita talkorten tar slut. Det har ingen betydelse hur många kort som ligger i varje hög. Titta alltid på dem som ligger överst.
- Ta nu de färgade korten med ettor. Täck två kort som tillsammans har värdet ett med var sitt färgat kort.
- Går det jämnt ut med de färgade korten är det rätt!

Kopiera denna sida två gånger på vitt papper. Laminera gärna innan korten klipps ut.

$$\frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{3}$$

$$\frac{4}{6}$$

$$\frac{1}{4}$$

$$\frac{6}{8}$$

$$\frac{2}{5}$$

$$\frac{6}{10}$$

$$\frac{3}{6}$$

$$\frac{4}{8}$$

$$\frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{3}$$

$$\frac{4}{6}$$

$$\frac{1}{4}$$

$$\frac{6}{8}$$

$$\frac{2}{5}$$

$$\frac{6}{10}$$

$$\frac{3}{6}$$

$$\frac{4}{8}$$

Kopiera denna sida en gång på färgat papper och laminera gärna innan korten klipps ut.

